

Trollhättans Stad
Kultur- och fritidsförvaltningen

Biblioteksplan

Trollhättans Stadsbibliotek 2016 - 2019

TROLLHÄTTANS
STADSBIBLIOTEK

Innehållsförteckning

Trollhättans stads vision och grundläggande värderingar	4
Uppdrag	4
Styrdokument	4
Biblioteksverksamhetens vision och inriktningsområden	6
Stadsbibliotekets framtida utveckling	9
Bibliotekets omvärld	10

Trollhättans stads vision och grundläggande värderingar

Stadens vision: ”Trollhättan - en stolt och innovativ stad med plats för framtiden” är vägledande för alla verksamheter.

De grundläggande värderingarna är omtanke, utveckling och livskvalitet som är länkar till visionen.

Personalen ska vara professionell, delaktig, arbeta för god service och utveckling av den egna arbetsplatsen.

Uppdrag

Trollhättans kultur- och fritidsförvaltning/stadsbiblioteket har fått i uppdrag att revidera biblioteksplanen från 2008-2010 i enlighet med Bibliotekslagen 17 §.

Biblioteksplanen ska vara ett verktyg för politiker och tjänstemän att tillvarata befintliga biblioteksresurser och stimulera till utveckling av verksamheten.

Biblioteksplanen ska utgå från kommuninvånarnas demokratiska rätt till litteratur, läsning, kultur, information och upplysning. Oavsett ålder, funktionsnedsättning och modersmål ska man beredas tillgång till bibliotekets utbud och tjänster.

Styrdokument och andra handlingar

Kultur- och fritidsnämndens mål för mandatperioden 2016-2019

Kulturverksamheten ska bidra till mer jämlika och jämställda livsvillkor.

- Bibliotekets läsfrämjande insatser ska bibehållas.
- Stadsbibliotekets mediebestånd och medieutbud ska återspegla de i Trollhättan mest förekommande utländska språken.

Kulturverksamheten ska stärka kommunens attraktionskraft, tillväxt och utveckling.

- Trollhättans stadsbibliotek ska erbjuda ett rikt och varierat programutbud.

Kulturverksamheten ska stimulera och medverka till ökad delaktighet och inflytande.

- För att minska den digitala klyftan ska kommuninvånare erbjudas kompetensutveckling i IT som verktyg.
- God tillgång till publika datorer ska erbjudas.

Bibliotekslagen, SFS 2013:801, http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801

Bibliotekslagen reviderades 2013 och trädde i kraft januari 2014. Lagen har förtydligat vad det gäller prioriterade grupper, skolans ansvar för skolbibliotek, samverkan mellan bibliotek, aktuella biblioteksplaner och uppföljning av biblioteksplaner.

Unescos folkbiblioteksmanifest, <http://u4614432.fsdata.se/wp-content/uploads/2013/08/Folk-och-Skolbibloteksmanifestet-Nr-2-2000.pdf>

Manifestet uttrycker i tolv väldefinierade punkter folkbibliotekets huvuduppgifter att verka för läskunnighet, information, utbildning och kultur.

Regional biblioteksplan, 2016-2019, Kultur i Väst, <http://www.kulturivast.se/trycksaker-och-publikationer/regional-biblioteksplan>

Inriktningsområdena för den regionala biblioteksverksamheten är Lärande och utveckling, Läsa, förstå och uppleva, Öppenhet och tillgänglighet och digital delaktighet.

Servicedeklaration för Trollhättans stadsbibliotek, <https://www.bibliotek.trollhattan.se/web/arena/servicedeklaration>

Innehåller information om vilken servicenivå som Trollhättans Stadsbibliotek erbjuder. Vad besökarna kan förvänta sig av biblioteket och vad biblioteket förväntar sig av besökarna. Dessutom om vad biblioteket gör om löften inte kan hållas.

Biblioteksverksamhetens vision och inriktningsområden

Vision

Att skapa ett bibliotek med utsikt och insikt, en mötesplats för människor med olika intressen som genom upplevelser och kunskap får dela tankar, känslor och idéer med andra.

Inriktningsområden

Biblioteket som mötesplats

Biblioteket ska erbjuda forum för dialog och utbyte av erfarenheter och idéer samt vara en mötesplats för alla. Människor från alla kulturer kan mötas och bygga broar, skapa tolerans och gemenskap. Fri åsiktsbildning, yttrandefrihet, demokratiska och mänskliga rättigheter samt mångfald och inkludering är viktiga utgångspunkter för verksamheten.

Barnkonventionens bestämmelser ska genomsyra hela verksamheten och med särskilt fokus på 2, 3, 6 och 12 § som bland annat handlar om att beakta barnens bästa, lyssna på dem samt göra barn och unga delaktiga i verksamheten.

Läsfrämjande insatser och aktiviteter ska inspirera till återbesök. Det ska finnas både lugna och skapande miljöer med möjlighet till scenframträdanden och utställningar. Verksamheten ska uppmuntra användare att aktivt påverka tjänster och utbud.

Allmänheten ska ha tillgång till bibliotekets digitala bibliotek dygnet runt via bibliotekets webbplats.

Tillgänglighet

Lokalerna och medierna ska vara anpassade för alla kommuninvånare och hänsyn ska tas till personer med funktionsnedsättningar.

Biblioteket ska sträva efter att digitala tjänster blir användarvänliga och mer tillgängliga.

Bemötande

Bibliotekspersonalen ska vara professionell och kunnig samt lyhörd för besökarnas behov. Alla, oavsett ålder, kön och etnicitet ska bemötas lika.

Medier - urval

Bibliotekets urval av medier ska präglas av kvalitet och allsidighet samt utgå från kommuninvånarnas sammansättning. Inköpsförslag från allmänheten bidrar till ett allsidigt urval.

Enligt Bibliotekslagen 4, 5 och 8 § ska biblioteket särskilt uppmärksamma prioriterade grupper som barn och unga, nationella minoriteter, personer från andra språkgrupper än svenska och personer med funktionsnedsättningar genom att erbjuda anpassade medier för gruppernas behov.

Läsfrämjande och program för alla åldrar

Biblioteket ska arbeta med och utveckla läsfrämjande insatser för alla åldrar. Biblioteket ska särskilt prioritera barn, unga och personer med funktionsnedsättningar samt personer med annat modersmål än svenska. Det är viktigt att personer som är i kontakt med barn och unga involveras i insatserna.

Biblioteket ska öka intresset för lärande, litteratur, läsning, eget skrivande och skapande.

Bibliotekets programverksamhet vänder sig till alla åldrar för att inspirera och locka till både läsning och återbesök. Utbudet ska vara rikt och varierat.

Informations- och kunskapscentrum

Enligt Bibliotekslagen 2 § ska folkbiblioteket främja bildning, upplysning, utbildning och forskning. Biblioteket ska fungera som stöd för människor som söker information och kunskap. Biblioteket ska bidra till att människor får ta del av litteratur och informationskällor som bidrar till reflektion och kritiskt tänkande.

Biblioteket fungerar också som en viss form av medborgarservice för allmänheten.

Digital delaktighet

Tekniken skapar nya möjligheter men även klyftor. Bibliotekets uppdrag är att arbeta med att göra fler personer digitalt delaktiga.

Det digitala biblioteket ska vara tillgängligt dygnet runt och ses över kontinuerligt för att informationen skall vara tydlig, begriplig och aktuell.

Samverkan

Biblioteket ska skapa förutsättningar för utveckling av olika samarbetsformer, internt och externt, för att nå ut till alla åldrar, med särskild prioritet för barn, unga, nationella minoriteter, personer med annat modersmål än svenska och personer med funktionsnedsättningar. Biblioteket ska vara delaktig i utveckling av samverkan lokalt, regionalt och nationellt.

Marknadsföring

Biblioteken behöver profilera sig på nya arenor för att nå ut till en bredare allmänhet. Det oväntade mötet kan locka till biblioteksbesök och läsande.

Förändrade medievanor gör att biblioteket måste vara mer offensivt och marknadsföra bibliotekets utbud och tjänster samt aktiviteter för att nå ut till fler besökare.

Folkbibliotek och skolbibliotek

Det är skillnad på folkbibliotekets och skolbibliotekets uppdrag och verksamhet för barn och unga. Folkbibliotekets uppdrag är att sprida läslust och genomföra kulturella aktiviteter för barn och unga på deras fritid.

Skolbibliotekets uppdrag är att vara en del av skolans pedagogiska resurs och att vara tillgängligt för elever och pedagoger på skoltid.

Enligt 2 kap.36 § skollagen (2010:800) ska elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek. Det är skolans huvudman inklusive rektorer som har ansvar att tillgodose det.

Organiserat samarbete, genom överenskommelser, mellan parterna kan vara en lösning som bidrar till att ett skolbiblioteks funktion uppfylls. (texten är tagen från Skolverkets skrivning)

Stadsbibliotekets framtida utveckling

Trollhättan stad har gått från att vara en industristad till en kultur-, teknik- och utbildningsstad med fokus på integration och mångfald. Med människor från många kulturer förändras bibliotekets utbud och tjänster. Allt fler nyanlända vänder sig till biblioteket.

Bibliotekets utbud och tjänster kan komma att förändras på grund av att invånarantalet i Trollhättan förväntas öka och nya bostadsområden planeras.

Utifrån landets befolkningsstruktur blir det allt fler äldre personer och många av dem kommer att behöva bibliotekets service. Uppsökande verksamhet till riktade grupper blir allt viktigare.

Biblioteket som fysisk och offentlig mötesplats blir allt mer betydelsefull när många tjänster utförs hemifrån via webben. Lugna, gemensamma miljöer som blandas med kreativa läsfrämjande aktiviteter kan stimulera en bredare publik att besöka biblioteket.

Marknadsföringsinsatserna blir allt viktigare eftersom biblioteket konkurrerar med många andra om allmänhetens tid. Genom att bjuda in till delaktighet och dialog kring verksamhetens utbud och tjänster, kan biblioteket bli en angelägenhet för fler.

Människors vanor förändras snabbt och biblioteket måste följa med. Nya medier och arbetsmetoder behöver utformas som passar in i framtidens bibliotek.

Personalens kompetens behöver stärkas för att möta de behov som finns i dagens och framtidens samhälle, framförallt när det gäller mångspråk, digitala tjänster och tekniska hjälpmedel.

Bibliotekets omvärld

Omvärldsbevakning är en viktig del i biblioteksarbetet för att få kunskap om vad som sker regionalt, nationellt och internationellt.

Nationell biblioteksstrategi

Kungliga biblioteket har utsett ett sekretariat som ska ta fram en nationell biblioteksstrategi som utgår från Bibliotekslagen och de utmaningar som biblioteken står inför. Man har identifierat tio områden som är viktiga att beakta. Slutrapporten kommer 1 mars 2019.

Nationellt bibliotekssystem, Libris

I dagsläget finns ett nationellt bibliotekssystem, en samkatalog, som i första hand är till för forskningsbiblioteken och dit fler och fler folkbibliotek ansluter sig. Trollhättans stadsbibliotek ingår i systemet. Planen är att alla folkbibliotek ska ansluta sig till detta system.

Nationellt klassifikationssystem för placering av böcker i biblioteket, Dewey

Högskole- och universitetsbiblioteken i Sverige använder ett klassifikationssystem, Dewey, för placering av böcker i biblioteket. Ett system som används i flera länder i västvärlden och USA. I Sverige börjar det komma även inom folkbiblioteksvärlden.

Regionalt samarbete

Det regionala samarbetet förändras från och med 2018 när Kultur i Väst tar bort bidraget till kommunerna för riktade medieinköp, som bl.a. används till inköp av kurslitteratur. Därefter kommer kommunerna att få söka regionalt bidrag till projekt med fokus på mångspråk .

Samarbete inom Fyrstad

Samarbetet mellan kommunerna Lysekil, Trollhättan, Vänersborg och Uddevalla bör utvecklas, både kring mediehantering och med olika samarbetsprojekt.

TROLLHÄTTANS STADSBIOTEK